

A VEZETŐI TÁJÉKOZTATÁS A NÉMET DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁGBAN

Gert Jedziny

Berlin

1. A ZIID VEZETŐI TÁJÉKOZTATÁSÁNAK HELYE A VEZETÉSI ÉS TERVEZÉSI POLYAMATBAN, ÉS AZ EZZEL KAPCSOLATOS FELELŐSSÉG

Az információszolgáltatás hatékonysága az átadott információ felhasználhatóságától, a leírt megoldás közvetlen alkalmazhatóságától függ. Különösen vonatkozik ez a megállapítás azokra az információkra, amelyeket a párt- és állami vezetők számára készítenek. A vezetői információk e címzettjei a szocialista államirányításnak aktív, sokoldalúan ható részesei. Mint központi állami szervek vezetői többek között irányítják a tervek kidolgozását és megszervezik ezek megvalósítását az egész népgazdaság területén. Ezen túlmenően ellenőrzik is a tervteljesítést és meghozzák a szükséges döntéseket.

A tervezés megszervezését és megvalósítását a tervezés információs rendszere segíti elő. A tervteljesítés ellenőrzését a számvetési és statisztikai rendszer, a statisztikai információs rendszer teszi lehetővé. A vezetés számára nagy jelentőségűek a szocialista kollektíva irányításában, a vezetők emberekkel kapcsolatos munkájában a politikai és szociológiai természetű információk is.

Ebbe a vezetők által felhasználásra és feldolgozásra kerülő széles körű és sokrétű információhalmazba kell a tudományos és műszaki információkat is beolvasztani. Ezek az információk csak akkor hatékonyak, ha megfelelően támogatják a vezetőket a tervek kidolgozásában. Ezt a feladatot ugyanis tudományos előrelátás, továbbá a tudományos-

Szerző a ZIID /Zentralinstitut für Information und Dokumentation = Központi Információs és Dokumentációs Intézet/ vezetői tájékoztatási osztályának vezetője. A cikk a szerző Budapesten, 1972. novemberében az OMKDK-ban a hazai tájékoztató szakemberek számára tartott előadásának rövidített változata.

műszaki haladás eredményeként várható változások alapos ismerete nélkül nem lehet a szocialista társadalom érdekeinek megfelelően megoldani.

Ismert tény, hogy egy megjelenő irányzatról szóló, esetleg csak nagyon vázlatos, bizonytalan információ a vezetők számára jelentősebb lehet, mint a múlt egzakt ismertetése.

Nem áll szándékomban rangsorolni a fent felsorolt információk területeket /a tervinformációt, a statisztikai információt, a politikai és szociológiai információt, valamint a tudományos-műszaki információt/, mert az minden bizonnyal nem lenne helyes és dialektikus. A vezetők igénylik az információk valamennyi kategóriáját és azt rendelkezésükre is bocsátják.

A feladat az, hogy a tudományos és műszaki vezetői információkat helyesen építsük be a vezetők tájékoztatásának rendszerébe, és helyesen határozzuk meg mind az információk összességének, mind az egyes részinformációknak arányait.

A tudományos és műszaki információkat nem lehet és nem szabad más információ-fajtáktól, így a statisztikai és politikai információktól elhatárolni. A tudományos és műszaki vezetői tájékoztatás nem mondhat le a statisztikai adatokról.

Egy trend bármiféle számszerűsítése műszaki, műszaki-gazdasági és gazdasági mutatókhoz vezet, amelyek válogatása, feldolgozása és közreadása azonban már különleges információs problémát jelent. Amennyiben a vezetői tájékoztatással - mint szintetikus információkkal - kapcsolatos tanulmányok olyan témákat tárgyalnak, amelyek jövőbeni termelési módszerekre vagy termékekre vonatkoznak, akkor lehetőség szerint egyidejűleg utalni kell az egyes emberek munka- és életfeltételeinek ezek eredményeként várható változásaira, rá kell mutatni a társadalmi kihatásokra, a környezet problémáira, többek között szociológiai szempontból is.

A Német Szocialista Egységpárt VIII. kongresszusán megfogalmazott, az 1971-1975-ös tervvel kapcsolatos irányelv kimondja, hogy a feladat a nép anyagi és kulturális életszínvonalának további emelése, a szocialista termelés fejlesztési ütemének, a társadalmi munka hatékonyságának növelése, a munka termelékenységének folytonos emelkedése, a tudományos és műszaki haladás következetes hasznosításával. Ez irányt mutat a tudományos és műszaki vezetői tájékoztatás számára is, hiszen az a tudomány és technika újabb, a népgazdaság fejlődése számára igen jelentős eredményekről adhat hírt és utbaigazítást annak a mintegy 350 vezetőkédernek, aki kollektívájával vállalva megszabja a szocialista termelés, a tudományos munka fejlesztési ütemét. Ez az irányelv rámutat a tájékoztatás egész folyamatának politikai jelentőségére, helyes megszervezésének szükségességére.

A tudományos és műszaki tájékoztatás ezáltal válik a tudománypolitika és a hosszútávú gazdaságpolitika eszközévé.

Azt, hogy a tudományos és műszaki tájékoztatás területéről mi és hogyan tartozik a vezetői tájékoztatáshoz, azt a Tudományos és Mű-

szaki Minisztérium határozza meg. Ebből kifolyólag az elmúlt években ezen a területen igen konkrét együttműködés alakult ki a Tudományos és Műszaki Minisztérium /Ministerium für Wissenschaft und Technik/ és a ZIID között. Az együttműködés koncepcióját a tudományos és műszaki ügyek minisztere hagyta jóvá.

A tudományos és műszaki vezetői tájékoztatás megszervezésében tehát két egymástól különböző tényező hat:

- egyrészt a tudományos és műszaki vezetői információknak a vezetői tájékoztatás rendszerébe megfelelő módon történő beillesztése, relativ önállóságának figyelembevétele mellett;
- másrészt annak biztosítása, hogy a tudományos és műszaki eredmények, mint a népgazdaság, a tudományos munka jövőbeni fejlődésének ismert feltételei, tudatosan orientáló hatást fejthessenek ki az egyértelmű és céltudatos elképzelések érdekében.

E második pont rámutat arra a felelősségre, mely ennek az információs munkának a sajátja. Ez a felelősség azonban csak akkor él, ha a munkában résztvevők tisztában vannak ezeknek az információknak szükségességével, és ismerik közvetett és közvetlen hatásukat. Mindez azt is jelenti, hogy a ZIID vezetői tájékoztatási osztályának tudományos munkatársai nemcsak saját szakterületük jól képzett káderei kell hogy legyenek, hanem meg kell érteniük a párt és a kormány határozatait, célkitűzéseit, át kell látniuk egyes meghatározott, az állami apparátus által már a következő szakaszban megoldandó feladatkomplexumok elsődleges fontosságát. Képesnek kell lenniük arra, hogy a szakemberekkel kiépített kapcsolataik és saját, az információforrásokban végzett buvárkodásuk révén ráirányítsák a figyelmet azokra a problémákra, amelyekkel kapcsolatban a legmagasabb szintű vezetés részére információkat kell szolgáltatni /tervinformáció, statisztikai információ, valamint a politikai és szociológiai információ/.

Nem egyedül a tudományos munkatársaknak van ebben a szervezetben meghatározó szerepük, de a kapcsolatoknak és felelősségnek ebben az együttesében a tudományos és műszaki vezetői tájékoztatás színe-nala döntő mértékben tőlük függ.

2. ALAPELVEK A TUDOMÁNYOS ÉS MŰSZAKI VEZETŐI TÁJÉKOZTATÁS KIALAKÍTÁSÁHOZ

2.1 A vezetői tájékoztatás időszerűsége, tudományossága és érthetősége

A vezetői információk időszerűségének kérdését két, egymástól független szempont figyelembevételével kell kezelni:

- a vezetői tájékoztatás tematikus munkatervének egy évre előre meghatározott témáiban kiadott vezetői információk időszerűsége;

• a vezetői tájékoztatás címzettjeinek közvetlen kérdéseire adott információk aktualitása.

A tudományos és műszaki vezetői tájékoztatás erősíti a központi állami szerveknek azokra a feladataira összpontosítva, melyeket a népgazdaság arányos fejlesztésével és az anyagi, valamint a nem anyagi termelés egész területének optimális kötelezettségeivel összefüggésben meg kell oldani.

Ebben a nagy jelentőségű és állandó folyamatban olyan problémakörök kerülnek előtérbe a Műszaki és Tudományos Minisztérium, valamint az Állami Tervbizottság szintjén, amelyekre nézve szükségessé válik nemzetközi fejlődési tendenciák, műszaki-gazdasági jelentőségük, NDK-beli helyzetük bemutatása, illetve megoldási lehetőségeik felvetése.

Az NDK-ban létrehozott vezetői tájékoztatás alapelve az, hogy egy adott probléma tématerve szerinti tanulmányban való feldolgozását a megfelelő szakterületen aktív munkát végző szakember díjazás ellenében végzi el. A tanulmány készítőjének gyakorlata hozzájárul a későbbi tanulmány sokoldalú szakmai vonatkozásai helyes értékeléséhez. De nő a tanulmány időszerűsége is, tekintettel arra, hogy tudományos ülések, nemzetközi konferenciák és személyes kapcsolatok révén egyidejűleg az új és fontos információk is kiértékelhetők.

Az információ érthetőségének kérdésében azonban más a helyzet. A kézirat elkészítése után igen gyakran kerül sor annak átdolgozására. E munkában a ZIID munkatársának közvetkezően kell végrehajtania feladatát. Amellett a követelmény mellett, hogy a tanulmányok kidolgozásánál egyidejűleg értékelésre kerüljenek a legaktuálisabb információk is, ez a művelet is lehetőséget nyújt az aktualitás befolyásolására. Az NDK minisztertanácsa munkatervének megfelelően - ez a ZIID rendelkezésre áll - bizonyos tanulmányokat úgy lehet elkészíteni, hogy az átfogó munkák mellett a központi állami szerveknek a tudományos-műszaki fejlesztést ösztönző, iránytadó információk is rendelkezésre álljanak tanácsadás céljából.

A vezetői tájékoztatás címzettjeinek közvetlen kérdéseire adott információk aktualitásának problémája azt a feladatot rója ránk, hogy egy olyan központi információtárat építsünk ki a tudományos és műszaki vezetői tájékoztatás céljaira, amely jól megfontolt határok között a lehető leggyorsabban és legteljesebben képes az előre szelektált vezetői információkat problémaorientáltan rendelkezésre bocsátani. Ez a feladat mindenestre átfogóan szervezett és módszertani előfeltételeket, törvényes alapokat igényel.

2.2 A vezetői tájékoztatás fajtái és felhasználásuk a vezetésben

Az eddigiekben a tématerve szerint kidolgozott központi információs tanulmányok /Studien der Zentralen Information/ játszottak döntő szerepet. A tématerve kidolgozása a Tudományos és Műszaki Minisztérium szakosztályainak, az Állami Tervbizottság tudományos és műsza-

ki osztályainak szoros együttműködése alapján történik, a Párt határozatainak és irányelveinek figyelembevételével. Mintegy 120 témát határoznak meg. Ezek közül 40-50 téma kerül pontosabb megfogalmazásra, mint a központi információs tanulmányok következő évi munkatervének javasolt témája. E tématerv jóváhagyásra a tudományos és műszaki ügyek szakminiszttere elé kerül. A többi javasolt téma útmutatást ad a kezdeményező információk /Initiativinformationen/ készítéséhez, melyeket a téma állásának NDK-beli helyzetére való utalás nélkül dolgoznak ki. A kezdeményező információk kiadványokból évenként 50-60 készül el. A központi információs tanulmányokat legtöbbször bizalmas szolgálati iratként kezelik és vagy valamennyi vagy speciális esetekben csak néhány címzett kapja a vezetői információk címzettjeinek köréből. A kezdeményező információk kiadványokat a vezetői tájékoztatás valamennyi címzettje megkapja.

A központi információs publikációkból készült tömörítvényeit a ZIID térítésmentesen bocsátja a vezetői tájékoztatás címzettjeinek rendelkezésére. Ez évenként 6 számot tesz ki.

Milyen hasznót jelent a címzettek számára ez az eljuttatott információ? Ezt 1971. március-áprilisában próbálták megállapítani. Kérdőív segítségével 83 címzett véleményét kérték be. Válasz 47 helyről érkezett. Fenti témát illetően megbeszéléseket folytattak 7 miniszterrel és 4 miniszterelnökhelyetessel.

A megkérdezés és az írásbeli állásfoglalások kiértékeléseként az alábbiakat lehetett megállapítani:

- a tanulmányok hasznosak a címzettek személyes tájékozódása szempontjából;
- csaknem valamennyi címzett kiértékeli a kapott anyagokat saját vezetői területén;
- a tanulmányok a címzetteknek általános tájékoztatást nyújtanak a tudomány és technika fejlődésének irányáról. Sokan, akik ezeket a kiadványokat kapják, mint ismerettárolókat elteszik és az éves, valamint háromévenkénti regiszterek segítségével jól használják azokat;
- mintegy kétharmada a címzetteknek elismeri, hogy a tanulmányok útmutatást adtak a problémák felismerésére, és komoly indítást adnak viták rendezésére.

Tanulmányok egész sorát lehet, mint különösen érdekeset kiemelni, mint pl.:

- az acél anyagminőségének megjavítása ritka elemek céltudatos alkalmazásával;
- a műanyagtechnika fejlődési irányai;
- modern petrokémiai eljárások kialakítása nagy kapacitású pirolízis-üzemek megvalósítására, a termékek komplex értékelése;

- a villamosenergiaellátás folyamatainak automatizálása, automatizált, integrált információfeldolgozó rendszerek segítségével stb.

A tanulmányok összeállítását általában jónak és célnak megfelelőnek találták az alábbi javaslatok mellett:

- egyre fokozottabban kell a gazdasági szempontokkal foglalkozni;

- körültekintőbben kell a bemutatott fejlődési irányzatokat értékelni;

- a külföldi információkat az NDK fejlődésével és problémáival való összefüggésükben vizsgálva kell kritikailag értékelni;

- az egyszer már megvizsgált témákat folytatni kell, tekintettel az újabb ismeretek alapján történő aktualizálásra;

- a tanulmányt azáltal kell jobban és mélyebben tagolttá tenni, hogy a szöveg közé beszurt címek a súlyponti kérdéseket kiemeljék, és ezáltal a tanulmány időtakarékos és racionális olvasása lehetővé válik;

- közölni kell a fontosabb primér forrásokat annak érdekében, hogy megkönnyítsék az érdeklődők számára a problémába való további elmélyedést /elsősorban utalni kell az intézmények és szervezetek nem publikált dokumentumaira/.

A központi tájékoztatás nyújtotta, a publikációkból készült tömörítvényeket is hasznosnak és szükségesnek tartják. A témák szerteágazó volta ellenére a vezető káderek nagy része igen aktívan olvasa a tanulmányokat, hogy a tudomány és technika újabb eredményeiről, a csatlakozó területek újabb problémáiról információkra tegyen szert.

2.3 A rendszeres információ kínálata és az eseti megkeresésre adott tájékoztatás

A ZIID által 1964 óta végzett vezetői tájékoztatási munka, rendszeres információszolgáltatás címzettjei a tudományos és műszaki ügyek minisztere által meghatározott személyek voltak. A címzettektől kevés eseti megkeresés érkezett.

Mindezek ellenére objektív szükségletként jelentkezik az az igény, hogy a tudomány és technika területén központi ismerettárolót építsenek ki a vezetői tájékoztatás számára. A felhasználók megkérdésekor mindig felmerült az a követelés, hogy bizonyos problémák ki-munkálásához lehetőségnek kell lennie a legfontosabb területeken összefoglaló információk megszerzésére. Tehát olyan információkról van szó, melyeket már eleve a vezetési feladatok számára dolgoztak ki, amellyel a vezetési információk feldolgozásánál már foglalkoztak.

Ez a tudományos és műszaki tájékoztatás rendszerében készített tanulmányok, valamint nemzetközi összehasonlítások és trendvizsgálá-

tok központi nyilvántartását foglalja magában. Továbbá össze kell válogatni a hazai és külföldi szerzők olyan munkáit, amelyek áttekintő jellegűek vagy amelyek kutatási jelentésnek minősíthetők.

A tudományos és műszaki információk teljes területén szakmailag megalapozott munkát csak akkor lehet végezni, ha a tudományos és műszaki központi ismerettár felépítésének munkájába szervezeten bevonjuk az ezen a területen működő tájékoztatási és dokumentációs szervezeteket.

3. A VEZETŐI TÁJÉKOZTATÁS DECENTRALIZÁLT ÉS CENTRALIZÁLT MEGOLDÁSÁNAK SZERVEZÉSI ALAPJA

3.1 Levelező hálózat kiépítése

Az 1971-es év közepén kezdődött meg a levelezőhálózat kiépítése. 22 szakértő, többnyire professzor és akadémikus kötelezte magát a ZIID-del kötött megállapodásban arra, hogy a tudomány és a technika fejlődését a maga szakterületén állandó jelleggel figyeli, arról a ZIID-nek rendszeresen információkat juttat el.

Az ilyen jellegű együttműködés nem képezi honorárium-szerződés tárgyát, hanem élő kapcsolatot jelent a munkatársak és a szakértők között.

Milyen feladatok hárulnak a levelezőkre a ZIID szemszögéből nézve?

Utalások nemzetközi ülésekre, konferenciákra, irodalmi kiértékelésekre vagy a tudomány és a technika területének olyan jelenségeire, amelyek tudományos munkánk koncentrációja vagy népgazdaságunk fejlődése számára döntő jelentőségűek.

Az új szovjet tudományos és gazdasági tapasztalatok közvetítése: ehhez a levelezők, kapcsolataik kihasználása révén lényegesen hozzá tudnak járulni.

A tématerv szerinti tanulmányok kidolgozásánál, de a szükséges aktuális témáknál is ajánlatos a szerzők kiválasztásakor bevonni a levelezőket. Az ő tényleges ismereteik alapján tudjuk kiegészíteni a szerzőkkel szemben támasztandó szakmai és politikai követelményeket.

A ZIID eddig 70 különféle formájú információt kapott levelező hálózatától. /Kezdve a rövid információktól a speciális szakproblémák szintetizált és értékelte információjáig./ Ezeket a vezetői tájékoztatásban természetesen különböző módon és értékkel lehetett figyelembe venni.

A központi tájékoztatás levelező tagjai olyan népgazdasági fontosságú területeket figyelnek szakmailag, mint pl.:

- műszaki mikrobiológia és biokémia;
- ásványi nyersanyagok termelése és feldolgozása;
- anyagátalakulási folyamatok technológiája;
- anyag- és energiaátalakítás alapelvei;
- talajerő pótlás;
- gyártástechnika racionalizálása;
- magashőmérséklet fizikája;
- energiagazdálkodás;
- racionalizálás a közlekedés területén;
- bionika;
- környezetvédelem hulladékeltakarítás által;
- atomenergia, atomtechnika;
- sugár- és izotóptechnika;
- technológiai eljárások az elektronikában stb.

Az éves szerződések rendszerével fennáll annak lehetősége is, hogy új levelezőket kapcsoljanak be a munkába, vagy hogy az együttműködést megszakítsák.

3.2 A tudományos és műszaki tájékoztatási rendszer információs létesítményei szolgáltatásainak hasznosítása

A vezetői tájékoztatás osztálya tudományos munkatársainak személyes kapcsolataik vannak a szakmailag illetékes információs-dokumentációs irányító központokkal és esetenként megkapják a mindenkor szakterület vezetőkérdései számára kidolgozott, műszaki problémákat felölelő információkat.

Ez az együttműködés azonban csak néhány területre terjed ki, pl. Szén- és Energiagazdálkodási Minisztérium, a lipcsei Energetikai Intézet, az Építésügyi Minisztérium, a Káliumásvány Bányászati és Feldolgozási Vállalat, a Megmunkáló Gépek és Jarművek Tervező Irodája stb. tájékoztatási részlegei vesznek részt ilyen együttműködésben.

A rendelkezésre bocsátott információs kiadványokat - melyeket különböző formákban kínálnak - és az igen precíz miniszteri információktól egészen a trend-tanulmányokig és nemzetközi összehasonlításokig terjednek - átdolgozzák, majd akkor döntenek el, hogy azokból milyen kezdeményező információkat lehet összeállítani; továbbá, hogy

milyen tartalmi feltárást kell elvégezni a gépi tárolás céljaira.

E szervezési intézkedések célja az, hogy az egyszer már kidolgozott információkat a vezetői információs rendszerbe bevive többszörösen felhasználhassák, elsősorban a vezető káderek tájékoztatására.

JEDZINY, G.: Management information of the leading cadres in the German Democratic Republic

Informations necessary for the leading cadres can be divided into four groups: planning, statistical, political and sociological and finally scientific and technical informations. These kinds of informations, however, cannot be separated. Close co-operation has been established between the Scientific and Technical Ministry and the ZIID on the scientific and technical information of leaders. Special responsibility rests on the ZIID because its task lies not only in adopting the scientific and technical information to the system of management information but also in transferring the new technical results orientating and integrating the conceptions of leaders. In order to achieve this the management information must primarily be timely, scientific and clear.

Information of leaders consists first of all of the Central Information Studies and of the Initiative Informations. According to the opinions of leaders the informations supplied are very useful and they are permanently used as well. The leaders have made several proposals on the compiling the studies.

Although only a few orders have arrived from the information receivers designated by the Scientific and Technical Ministry, the demand for establishing a central bank of informations has arisen.

The organization work for building up a network of correspondents started in 1971. It actually means an active contact and co-operation between the experts. In addition, the ZIID also co-operates with several professional centrals. Informations or information publications received from these centrals are suitably worked over before transferring to the leaders.

ЙЭДЗИНИ, Г.: Информационная система для руководителей в ГДР

Информации, предоставляемые для руководителей, можно разделить на четыре группы: плановые, статистические, политические и социологические, и, наконец, научно-технические. Эти группы нельзя строго отделить друг от друга. В связи с информационной системой для научных и технических руководителей тесное кооперирование образовалось между Научным и Техническим Министерством и ЦИИД-ом. Особенную ответственность для ЦИИД-а влечет за собой тот факт, что задача состоит не только в подключении научной и технической информационной системы к информационной системе для руководителей, но в первую очередь в сообщении о таких технических достижениях, которые оказывают ориентировочное влияние и обеспечивают целеустремленное единообразие представлений. В силу этого первым условием является актуальность, научность и понятливость информационной системы для руководителей.

Информационная система для руководителей в первую очередь состоит из Центральных Информационных Очерков и Инициативных Информаций, выработанных по планам изготовления темы. По собранным мнениям руководители полученные информации считают полезными и регулярно пользуются ими. Для составления очерков они выдвинули несколько предложений.

Хотя от адресатов регулярной информационной службы, определенных Научным и Техническим Министерством, редко поступают отдельные запросы, все-таки появилась потребность построения центрального хранения информации.

В 1971 г. началось строение заочной системы. Она в сущности означает живую связь и постоянное кооперирование специалистов. Кроме этого ЦИИД тесно кооперирует с несколькими отечественными специальными центрами. Информации и информационные издания, полученные от этих центров, после нужной обработки вступают в информационную систему для руководителей.

JEDZINY, G.: Die Organisation der Führungsinformation in der
DDR /Kurzfassung des in Budapest gehaltenen Vortrags/

Die Führungsinformationen stellen die vier voneinander nicht scharf trennbare Informationsbereiche Planinformation, statistische Information, politisch-soziale Information und wissenschaftlich-technische Information dar. In Verbindung mit der wissenschaftlichen Führungsinformationen entfaltet sich eine enge Zusammenarbeit zwischen dem Ministerium für Wissenschaft und Technik und dem ZIID. Besondere Verantwortung trägt ZIID in dieser Hinsicht zufolge der Tatsache, dass seine Aufgabe nicht bloss aus der Einordnung der wissenschaftlich-technischen Informationen in das System der Führungsinformation besteht, sondern in erster Linie aus der Übermittlung solcher technischen Ergebnisse, die eine bewusste orientierende Wirkung ausüben und die zielgerichtete Einheitlichkeit der Vorstellungen gewährleisten. Um dies zu verwirklichen, muss die Führungsinformation vor allem aktuell, wissenschaftlich und verständlich sein.

Die Hauptformen der Führungsinformation sind die Studien der Zentralen Information und die Initiativinformationen. Das Ergebnis der durchgeführten Befragungen erwies, dass die leitenden Kader die erhaltenen Informationen für nützlich erachten und diese regelmässig verwenden. Sie machten auch einige Vorschläge für die Zusammenstellung von Studien.

Obwohl von den durch das Ministerium für Wissenschaft und Technik angegebenen Empfängern des regelmässigen Informationsdienstes fallweise Ansuchen selten eintrafen, tauchte doch ein Anspruch auf den Ausbau eines zentralen Wissensspeichers auf.

Im Jahr 1971 begann der Aufbau eines Korrespondentennetzes, das als Wesentlichste einen lebendigen Kontakt mit den Fachleuten und eine ständige Zusammenarbeit mit ihnen bedeutet. Das ZIID arbeitet auch mit einigen der fachlichen Zentren eng zusammen. Die von diesen eingehenden Informationen bzw. Informationspublikationen werden entsprechend umgearbeitet in die Führungsinformationen aufgenommen.